

NOWY CZAS

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. 22 mm) 16 gr. W tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. 69 mm) 1.50. — Drobne ogłoszenia za słowo 12 gr. (tylko dla celów prywatnych). Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej trzy słowa) 20 gr. Drobne ogłoszenia handlowe za słowo 16 gr., pierwsze słowo tłusty druk — 24 grosze (również dopuszczalne są najwyżej trzy słowa. —

Jędrzejów, 28 lutego/1 marca 1942.

Administracja i ekspedycja: Jędrzejów, Rynek 1. Tel. 50. Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję manuskrypty będą zwracane stronom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. — Ukazuje się 8 razy w tygodniu: we wtorek, czwartek, sobotę (niedziela). Prenumerata miesięczna 2.40 zł., z odnośnikiem do domu 2.80 zł. pocztą 3.20 zł.

Rangoon morzem płomieni.

Wojska japońskie stoją u bram stolicy Burmy.

Sztokholm, 27 lutego. Los Rangoonu uważać należy za przypieczętowany. Jak z Nowego Jorku donosi korespondent dziennika „Nya Dagligt Allehanda”, wojska brytyjskie podpaliły Rangoon, zamieniając miasto w istne morze ognia.

Wojska japońskie znajdują się w tej chwili w odległości około 10 km od szosy burmańskiej.

Wojska japońskie zbliżają się do linii kolejowej, prowadzącej z Rangoonu do Lashio, wskutek czego najważniejsze miasto portowe Burmy zostanie wkrótce odcięte od reszty kraju. Rangoon, położony w delcie rzeki Irrawadi w zatoce Pegu, nabrał poraż pierwszy szerokiego rozgłosu z chwili, kiedy Anglicy i Amerykanie poczęli z tego portu kierować swoje transporty materiałów wojennych przez t. zw. szosę burmańską do Chin. Wprawdzie właściwa szosa burmańska rozpoczyna się daleko w głębi Burmy koło Lashio, gdzie kończy się linia kolejowa, wychodząca z Rangoonu. Jednak bez tej linii kolejowej i bez portu w Rangoonie z jego olbrzymimi magazynami przeładunkowymi nie mogłoby być mowy o obrotach gospodarczych z wnętrzem Burmy i Chinami na większą skalę.

Pod tym względem Rangoon posiada wyjątkowe i niezastąpione znaczenie dla handlu zagranicznego Burmy. Miasto to bowiem jest nie tylko największym portem handlowym Burmy, ale także największym rynkiem dla handlu ryżem na świecie. W tym porcie bowiem ładuje się na okręty przeszło 2 miliony ton ryżu, jakie Burma wywozi corocznie, a które prawie w 60% wysyłane są do Indji i Ceylonu. Również z tego portu odchodzi olbrzymie ilości nasion sesamu, orzechów ziemnych i innych owoców oleistych do Anglii, stąd wysyłana jest również w świat większa część oczyszczonych bawełn, której Burma produkuje 30.000 ton oraz tytoniu, którego produkcja dochodzi do 50.000 ton. Przez Rangoon kierowany jest częściowo także wywóz cyny i wolframu, jak również większa część wywozu ołowiu. Znaczenie tego portu wzrasta dzięki temu, że Burma jest jedynym na większą skalę, producentem ołowiu we wschodniej Azji, a 50 proc. produkcji tego metalu wywożone jest do Anglii.

Po obsadzeniu przez Japończyków portów wywozowych dla cyny i wolframu Tawoy i Moulmein, upadek Rangoonu oznaczałby odcięcie ostatniego burmańskiego portu wywozowego dla tych ważnych metali. Na Burmę przypada 20% światowej produkcji wolframu, z czego 70% szło do Anglii. W obecnej sytuacji Anglicy i Amerykanie muszą jednak zrezygnować nie tylko z burmańskich rud wolframowych, podobnie, jak już zrezygnowali z pokładów malajskich, ale także z wolframu pochodzenia chińskiego. Po zamknięciu bowiem portów chińskich przez Japończyków, wywóz tego metalu z Chin skierowany został właśnie przez Rangoon.

W Rangoonie kończy się również rurociąg naftowy z obszarów ropoносnych w środkowej Burmie. Przez rurociąg ten przechodzi rocznie przeszło 1,1 miliona ton ropy naftowej. Dwie wielkie rafinerie, pod nazwą „British Burmah Petroleum Co” o dziennej produkcji 2.500 beczek oraz „Burmah Oil Co” o dziennej produkcji 20.000 beczek, zamieniają surową ropę w produkty naftowe, m. in. w materiały pędne dla samolotów i naftę. Ropę wywozi się głównie do Indji, gdzie służy ona do zaopatrywania brytyjskich okrętów i samolotów.

Ewakuacja mieszkańców Karachi

Bangkok, 27 lutego. Premier hinduskiej prowincji Sindy wezwał mieszkańców Karachi do opuszczenia miasta, ponieważ istnieje możliwość zaatakowania go od morza.

Sytuacja na froncie filipińskim.

Tokio, 27 lutego. Według specjalnego sprawozdania dziennika „Tokio Asahi Shimbun” z frontu filipińskiego, spodziewa się tutaj lada chwila upadku ostatnich amerykańskich pozycji obronnych na półwyspie Bataan.

W czasie gwałtownych ataków bombowych na obleżonych, japońskie samoloty marynarki zburzyły w dniu 23 lutego latarnię morską na Kap San Augustin, gdzie wojska amerykańskie zainstalowały stację radiową.

Jak w dalszym ciągu podaje Domei, japońskim poławiaczom min, operującym w pobliżu wyspy Luzon, udało się wyłowić wielką ilość min oraz zabrać 2 statki handlowe.

Kampanja przeciw armji chińskiej.

Tokio, 27 lutego. Główna kwatera japońskiej armji lądowej komunikuje, że kam-

panja, mająca na celu zlikwidowanie 100-tysięcznej armji chińskiej w górach prowincji Czansi, toczy się w dalszym ciągu.

W okresie od 1 do 22 lutego wzięto do niewoli 1.819 Chińczyków, a na polach bitew naliczono 1.496 poległych. W tym samym okresie czasu zdobyto 2 działa szybkostrzelne, 11 moździerzy okopowych oraz większą ilość karabinów ręcznych i maszynowych.

Ofensywa japońska w północno-wschodniej Burmie.

Berno, 27 lutego. Jak donosi „Exchange” z Burmy, dwie silne japońskie kolumny armji rozpoczęły wielką ofensywę w Burmie, tym razem przeciwko państwu Schan, na północnym wschodzie kraju.

Według doniesień angielskich wojska japońskie posuwają się naprzód w tym rejonie, z którego wojska Czungkingu usiłowały dokonać wypadku na północny zachód Syjamu. Tem samem rozpaczliwe usiłowania Czungkingu, zmierzające do uratowania drogi burmańskiej przez manewr

ofensywny, prawdopodobnie będą sparaliżowane.

W nocy na czwartek doszło, według tych doniesień, do pierwszych potyczek między jednostkami japońskimi a wojskami Czungkingu. Ze strony angielskiej zapowiada się zaciete walki. Istnieje obawa, że wojska japońskie przez tę ofensywę nie tylko ubiegna rozpaczliwą próbę wojsk Czungkingu, ale również zwiążą te siły, które miały przeciwstawić się ofensywie wojsk japońskich z południa w kierunku na Mandalay.

Alianci stracili lotniskowiec na wodach Nowej Gwinei.

Tokio, 27 lutego. Cesarska kwatera główna komunikuje we czwartek popołudniu o prawdopodobnem zatopieniu w dniu 21 lutego lotniskowca alianckiego.

Kilka samolotów japońskiej marynarki zaatakowało pociskami bombowymi wspomniany lotniskowiec, który poprzednio zaobserwowano w odległości kilkuset mil morskich na północny wschód od Nowej Gwinei w towarzystwie silnej flotyli morskiej.

Mimo niezwykle silnego oporu, stawianego przez samoloty marynarki alianckiej

oraz gwałtownego ostrzeliwania przez artylerię przeciwlotniczą, atak ten doszedł do skutku. Jak wynika z urzędowych komunikatów, lotniskowiec został poważnie uszkodzony, przeżyciem na jego pokładzie wybuchł pożar. W obliczu olbrzymich szkód zadanych temu statkowi, należy uważać go za stracony nawet w braku potwierdzenia zatopienia.

W toku ataku na flotyle uszkodzony został drugi statek wojenny. W walkach powietrznych stącono 10 myśliwskich samolotów alianckich. Nie powróciło 9 samolotów japońskich.

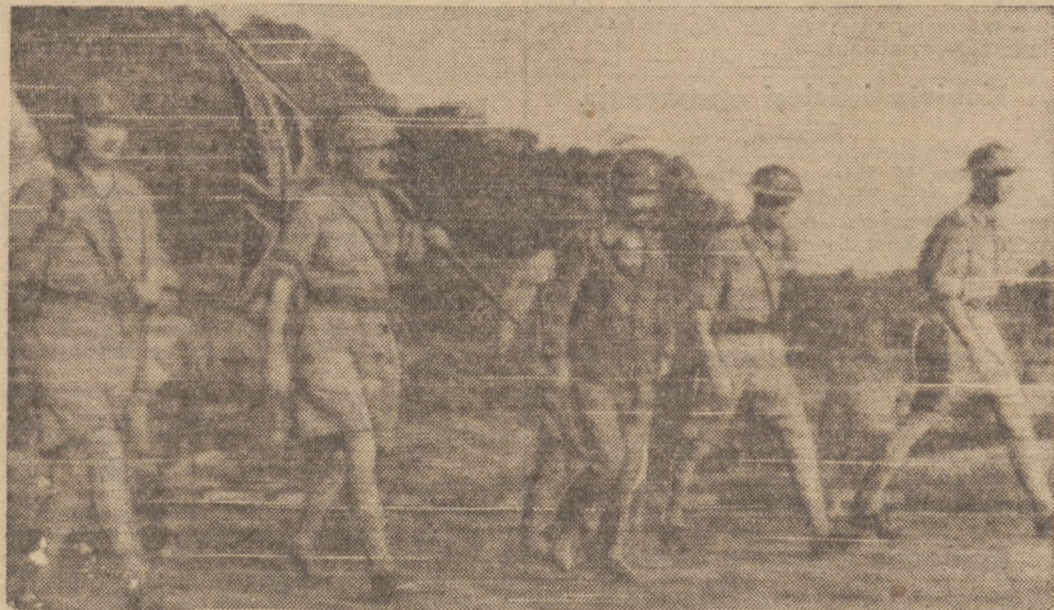
Prasa angielska o znaczeniu bitwy na Atlantyku.

Genewa, 27 lutego. Londyński „Evening Star” pisze: „Warunkiem do odniesienia zwycięstwa jest bitwa na Atlantyku — je-

żeli ta przegramy, to bramy zwycięstwa są nazawsze zamknięte.

Ostatnie nowe i poważne straty w tona-

Jak skapitulował Singapoore.

Zdjęcie nasze, przesłane drogą radiową, przedstawia chwilę, kiedy oficerowie angielscy z generałem Percivalem na czele (na prawo) udają się do dowództwa japońskiego, celem poddania twierdzy Singapoore. Dwaj żołnierze brytyjscy noszą chorągwie, a mianowicie jeden sztandar brytyjski, a drugi białą flagę, oznaczającą poddanie się.

Słynna szosa burmańska.

W ciągu wojny na Dalekim Wschodzie wielką rolę odgrywa t. zw. szosa burmańska, którą dowożone są posiłki dla armji Czungkingu. Jak widzimy na powyższym zdjęciu, szosa ta należy do najtrudniejszych na świecie, zarówno co się tyczy jej budowy, jak i wykorzystania. Przebiega ona krętymi serpentynami wśród dzikich bezludnych okolic. Obecnie, skutkiem ofensywy wojsk japońskich, szosa ta straciła swoje znaczenie, gdyż Rangoon został od niej odcięty, a ponadto sama szosa jest zagrożona przez Japończyków.

zu okretowym przypominają nam, iż walka na zachodnim Oceanie oznacza wszystko. W obliczu wzrastających strat okretowych, każdemu nasuwa się pytanie, co się ma dziać dalej?”

W dalszym ciągu dziennik wywodzi, iż mimo obszernego programu budowy statków Stanów Zjednoczonych, przez co zamierza się przyjąć z pomocą Anglikom, — Niemcy budują coraz więcej łodzi podwodnych, zatapiając statki, które buduje się codziennie w stoczniach.

„Evening Standard” pisze w związku ze stratami okretowymi: „Bitwa, która się obecnie toczy, nie może być przez nas przegrana, gdyż wynik jej może być dla naszej przyszłości decydujący. Nie wystarczy jedynie poleganie na dzielności naszych marynarzy i pilności naszych robotników. Tutaj każdy musi ponosić ofiary. Życie w domu winno się poważniej i surowiej ułożyć. Nasza morską potęgą jest dzisiaj zagrożona, jak nigdy przedtem, odkąd Holendrzy nam jeszcze zagrażali”.

„Evening News” oświadcza: „W ciągu bieżącego roku nasze rezerwy okretowe w zastraszający sposób się wyczerpują i jeżeli stan ten będzie trwał nadal, odbije się to niewątpliwie na naszych stosunkach gospodarczych. Musimy przyciągnąć pasażerów, nie wolno nam dalej pozabawiać naszych zakładów i nasze pola ludzi, by zasilać stale wzrastającą armję. Żaden statek nie powinien do naszych wybrzeży przywozić rzeczy niepotrzebnych”.

Obciążenie portów oceanu Lodowatego.

Sztokholm, 27 lutego. W związku z upadkiem Singapoore prasa szwedzka rozwodzi się szeroko na temat możliwości, któreby gwarantowały realizację dostaw brytyjskich do Związku Sowieckiego.

Nowa sytuacja spowodowała, iż cały ciężar dostaw brytyjskich dla Sowiecków obecnie spadnie na porty północne Archangielsk i Murmańsk. Prawdopodobnie o tę trasę poprzez północny obszar lodowaty wraz z temi dwoma portami zawiąże się intensywniejsza walka, zwłaszcza, iż fakt powołania sir Stafford Crippsa do gabinetu wojennego wykazał, iż Anglia zamierza we wzmożonym stopniu przyjąć Związkowi Sowieckiemu z pomocą. Wzmoczenie transportów tą północną trasą spowoduje dla Anglii wielkie trudności. Pomijając kwestję braku tonażu, powstaje problem konwojów i ochrony przez lotnictwo. Z chwilą bowiem, kiedy niemieckie okręty bojowe poprzez kanał dostają się na swoje wody macierzyste, tego rodzaju ochrona dla operacji brytyjskich ze zrozumiałych względów musiałaby być bardzo silna.

Włoski komunikat wojenny.

Rzym, 26 lutego. Włoski komunikat wojenny z czwartku brzmi następująco:
Główna kwatera włoskich sił zbrojnych komunikuje:

W Cyrenajce działalność wywiadowcza naszych wysuniętych oddziałów. Formacje lotnicze mocarstw osi zaatakowały między Tobrukiem i Sidi Barani nieprzyjacielskie linie komunikacyjne i punkty węzłowe. Trzy „Wellingtony” zostały zestrzelone przez obronę ziemną w Dernie. Liczne stojące na ziemi samoloty zostały trafione przez niemieckie myśliwce i unieszkodliwione, względnie ciężko uszkodzone.

W falowych akcjach przeprowadzane ataki bombowe kierowane były na przeciwno bazom flotowym w La Valetta i lotniskom Halfar i Luka. Jeden „Hurricane” został zestrzelony w walce powietrznej.

Brityjczycy podjęli nocne naloty na Benghasi i Trypolis. Nie powstała żadna godna uwagi szkoda. Ofiar niema. Jeden samolot angielski zestrzelony przez artylerię przeciwlotniczą Benghasi spadł w morze.

Zidentyfikowanie zamachowca ankarskiego.

Ankara, 27 lutego. Jak z miarodajnej strony zakomunikowano we środę, tureckiej policji udało się zidentyfikować osobę zamachowca, który dokonał zamachu na niemieckiego ambasadora von Papena we wtorek i przy tej sposobności został rozstrzelany w szczytki.

Jego nazwisko nie zostało jeszcze ustalone. Chodzi tu o obywatela, który już od dłuższego czasu znajdował się pod obserwacją policyjną. Śledztwo co do powodów zamachu toczy się dalej.

Oburzenie w prasie tureckiej.

Ankara, 27 lutego. Cała prasa turecka publikuje na naczelnym miejscu oficjalny komunikat, podany przez Agencję Anatolie, na temat zamachu na ambasadora niemieckiego von Papena.

Większość dzienników dodaje do tego oficjalnego komunikatu również własne krótkie komentarze, w których w najostrożniejszych słowach potępiają ten zamach, składają gratulacje ambasadorowi Pape-nowi z powodu ocalenia i podkreślają niezmienną i stałą przyjaźń niemiecko-turecką.

Z tych krótkich komentarzy można wynioskować, jak silne oburzenie wywołał w tureckiej opinii publicznej zbrodniczy zamach na dyplomata niemieckiego.

Portugalia jeszcze nie udzieliła odpowiedzi Japonii.

Tokio, 27 lutego. Jak oświadczył rzecznik rządu japońskiego, do tej pory nie wpłynęła jeszcze żadna odpowiedzialność rządu portugalskiego na japońską notę w sprawie Timoru.

Pobór nowych roczników w Szwecji.

Sztokholm, 27 lutego. W Szwecji zapowiedziano powołanie do służby wojskowej nowych roczników, które mają zasilić jednostki t. zw. straży neutralności, częściowo zaś celem zlurowania pewnych jednostek wojskowych.

Ograniczenia komunikacji kolejowej w Szwecji.

Sztokholm, 27 lutego. Szwedzkie koleje państwowe noszą się w przyszłym miesiącu z zamiarem ograniczenia ruchu pasażerskiego. Przyczyna tego projektu polega na ograniczeniu komunikacji samochodowej, a co za tem idzie, zwiększonego ruchu pociągów towarowych.

Gen. Szombathelyi przybył do Sofji.

Sofja, 27 lutego. Szef sztabu centralnego armii węgierskiej, generał Szombathelyi, przybył do Sofji w towarzystwie trzech wyższych oficerów węgierskich.

Hr. Zoppi generalnym konsulem Włoch w Vichy.

Vichy, 27 lutego. Po podjęciu przez ambasadora Butti'ego agend włoskiej ambasady w Paryżu, rząd włoski postanowił stworzyć w Vichy „laciówkę dyplomatyczną. Kierownictwo jej powierzono hrabiemu Vittorio Zoppi'emu, który otrzymał tytuł konsula generalnego.

Z końcem ubiegłego tygodnia hr. Zoppi przybył do Vichy. Włoska komisja zawieszenia broni, mająca swą siedzibę w „ury-nie, jest nadal wyłącznym organem, reprezentującym sprawy francuskie.

Ograniczenia na kolejach rumuńskich.

Bukareszt, 27 lutego. Droga urzędowa zapowiedziano w Rumunii daleko idące ograniczenia na liniach kolejowych rumuńskich.

W przyszłości korzystanie z komunikacji kolejowej i innych środków komunikacyjnych uzależnione jest od uzyskania specjalnego zezwolenia, przyczem podróże mogą być podejmowane w wypadkach bardzo pilnych. W pociągach osobowych kursować będą jedynie wagony III-ciej klasy. To decydujące zarządzenie spowodowane zostało koniecznością wykorzystania zarówno wagonów, jak i personelu kolejowego dla komunikacji towarowej.

W ciągu 10 dni Sowiety straciły 403 samoloty.

Na Wschodzie odparte zostały liczne wypadki słabszych sił sowieckich. Ciężka artyleria wojska lądowego wzięła pod skuteczny ogień ważne ze względów wojennych urządzenia w Leningradzie.

Na wysokiej północy siły lotników bojowych bombardowały za dnia i w nocy części trasy kolei murmańskiej i uzyskały celne trafienia w urządzenia dworcowe w Kandalaksza i Louhi.

W okresie od 15 do 24 lutego sowieckie lotnictwo straciło 403 samoloty. Z tego 265 zostało zestrzelonych w walkach powietrznych, a 44 przez artylerię przeciwlotniczą, reszta została zniszczona na ziemi. W tym samym czasie na froncie wschodnim straconych zostało 28 własnych samolotów.

W Afryce północnej wywiadowcze siły niemiecko-włoskie odrzuciły brytyjskie oddziały szperaczy. Połączenia Brytyjczyków z zapleczem między Tobrukiem a Sidi Barani zostały obrzucone bombami. W walkach powietrznych niemieckie myśliwce zestrzelili trzy brytyjskie samoloty.

Ataki powietrzne na wojskowe urządzenia wyspy Malty były kontynuowane.

Jak już podano w komunikacie specjalnym niemieckie łodzie podwodne zatopili na środkowym Atlantyku w kilkudniowych zaciętych walkach z pewnego silnie zabezpieczonego konwoju siedem okrętów, w tym dwa wielkie okręty - cysterny, łącznej pojemności 52.000 ton. Dalszych sześć wielkich okrętów, w tym jeden okręt-cysterna, zostało tak ciężko uszkodzonych, że należy się liczyć z ich stratą.

Podczas tych ataków wyróżniła się szczególnie łódź podwodna pod dowództwem kapitana-porucznika Krecha.

Brytyjskie bombowce zaatakowały ostatniej nocy kilka miejscowości w nadbrzeżnym obszarze nad morzem Bałtykiem, m. in. miasto Kilonję. Ofiary wśród ludności cywilnej są nieznaczne. Brytyjczycy stracili pięć samolotów.

Wysokie odznaczenie dla marsz. Kesselringa.

Berlin, 27 lutego. Kancelarz Hitler nadał generałowi-marszałkowi polnemu Kesselringowi galazkę dębową do komandorii Żelaznego Krzyża, przesyłając na jego ręce pismo następującej treści:

Panie Marszałku polny Kesselring! Uznając z wdzięcznością Pańską niezmożoną i bohaterską działalność w boju o

przyszłość naszego narodu nadaje Panu, Panie Marszałku Polny, galazkę dębową do Komandorii Żelaznego Krzyża, jako 78-mu żołnierzowi niemieckich sił zbrojnych. Z odznaczeniem tem łączą się moje najlepsze życzenia dla Pana osobiście oraz dla jego oddziałów.

Adolf Hitler.

Bombardowanie portu Kercz.

Berlin, 27 lutego. W toku ożywionej akcji lotnictwa niemieckiego na froncie wschodnim nadeszły wiadomości z południowego odcinka o gwałtownych atakach na półwysp Kercz. O zmroku dnia 25 bm. niemieckie samoloty bojowe obrzuciły miasto i port Kercz bombami najcięższego kalibru. Lotnicy niemieccy zaobserwowali olbrzymie spustoszenia, spowodowane celnymi pociskami w urządzeniach przeładunkowych obszaru portowego.

Ataków w locie zniżonym dokonano na port Noworosijsk na wschodnim wybrzeżu morza Czarnego. Port ten służy jako miejsce postoju dla sowieckich okrętów marynarki wojennej. Tutaj również wskutek celnych pocisków spowodowano szereg eksplozji.

Operacje wojsk na półwyspie Kercz poparte były akcją samolotów bojowych i nurkowych. Lotnictwo niemieckie rozbiło zamierzony atak bolszewicki już u jego pozycji wyjściowych, zadając oddziałom sowieckim dotkliwe straty w ludziach i materiale.

Z południowej części frontu wschodniego w dalszym ciągu dochodzą wiadomości o gwałtownych atakach na kolumny taborowe i linie dowozowe w Zagłębiu Donieckim. Uszkodzono szereg pociągów. Wielką ilość samochodów ciężarowych zniszczono wskutek pomyślnych ataków niemieckich samolotów nurkowych.

Eskaдры lotnictwa niemieckiego spowodowały w śróde na środkowym odcinku frontu pożar szeregu miejscowości, w których mieściły się oddziały bolszewickie. Pożar objął jeden z parków taborowych, niszcząc przeszło 60 pojazdów.

Zaplecze Sowieców również było celem ataków lotnictwa niemieckiego. Celnymi bombami przerwano na ważnych odcinkach kolejowych linie dowozowe, niszcząc przytem obiekty dworcowe, oraz szereg pociągów. Szczególnie skuteczny był atak na pewien węzeł kolejowy, gdzie właśnie wyładowywano oddziały wojskowe i czołgi.

Dyskusja wojenna w angielskiej Izbie Gmin

Sztokholm, 27 lutego. W drugim dniu dyskusji wojennej w Izbie gmin panowało specjalne napięcie, ponieważ zapowiedziano, że sir Stafford Cripps będzie odpowiadał w imieniu rządu.

Posel konserwatywny sir Archibald Sounthby stwierdził, że podczas całej wojny nie tak nie zaniepokoiło narodu angielskiego, jak przełamanie się niemieckich statków wojennych przez Kanał La Manche. Sounthby ujawnił następnie rewelacyjny fakt, że w międzyczasie zaszedł drugi tego samego rodzaju wypadek, mianowicie przed około tygodniem trzy niemieckie kontrtorpedowce bez żadnych przeszkód miały przepłynąć Kanał La Manche w kierunku zachodnim. Z tego powodu mówca domagał się katagorycznie wyjaśnienia.

Sir Stafford Cripps, który wygłosił swą pierwszą mowę w charakterze przewodni-

czącego Izby gmin, nie udzielił odpowiedzi na tę mowę. Natomiast zajął on stanowisko wobec oświadczenia posła liberalnego Hilla, który stwierdził, że rezultaty brytyjskich bombardowań przeciwko Niemcom były niezwykle małe. Od chwili przystąpienia Stanów Zjednoczonych do wojny początkowo polityka nalołów bombardujących została poddana rewizji i prawdopodobnie będzie zmieniona.

Sir Stafford Cripps zapowiedział dyskusję w sprawie Indyi oraz ogłoszenie decyzji rządu w tej sprawie. Następnie odpowiadając na zapytania stwierdził, że w najbliższym czasie przeprowadzone będzie lepsze ujednolicenie trzech rodzajów sił zbrojnych.

Mimo, że mowa sir Stafford Crippsa nie zawierała żadnych zasadniczych nowości, przebieg drugiego dnia dyskusji wojennej w Izbie gmin był niemniej ożywiony, jak w pierwszym dniu.

Ufortyfikowanie wyspy Fernando Noronha.

Lizbona, 27 lutego. Wyspa Fernando Noronha leżąca w odległości 150 mil morskich od Natalu, a ostatnio poprowadzona brazylijskimi okrętami związkowemu, zostanie wzmocniona mającymi się wnieść fortyfikacjami obronnymi.

Kobiety i dzieci opuszczają Arubę.

Lizbona, 27 lutego. Według informacji, nadeszłych z Maracaibo, kobiety i dzieci opuszczają wyspę Aruba, okupowaną przez wojska Stanów Zjednoczonych, a zagrożoną atakami niemieckich łodzi podwodnych, bowiem władze wojskowe liczą się z możliwością nowych ataków.

Wenezuela wydała statkom zakaz opuszczania portów.

Lizbona, 27 lutego. Jak wynika z depeszy, nadeszłej tu z Caracas, rząd Wenezueli wydał statkom tymczasowy zakaz opuszczania portów macierzystych.

Epidemia dżumy w Chinach.

Szanghaj, 27 lutego. Epidemia dżumy w rozmaitych prowincjach chińskich sprawia rządowi Czangkajszeka wiele trosk, a narodowy urząd zdrowia stara się o dostarczenie odpowiednich ilości serum do

prowincji Suiyuan i Ninszja, gdzie dotychczas zanotowano największą ilość wypadków śmiertelnych.

W pierwszej połowie lutego w Suiyuan, w dwóch miastach Wuywan i Linjo naliczono 99 wypadków śmierci. W odniesieniu do prowincji Ningszja nie przedstawiono dokładnych danych. W Suiyuan dżuma od wielu lat jest zjawiskiem epidemicznym.

Rozszerzenie strefy zakazanej między Libanem i Turcją.

Ankara, 27 lutego. General Catroux wydał dekret, rozszerzający strefę zakazaną wzdłuż granicy tureckiej z 5 km do 10 km szerokości.

Wszystkie sklepy i warsztaty znajdujące się na obszarze tej strefy zostały zamknięte. W uzasadnieniu tego zarządzenia podano, że ma ono służyć do zapobieżenia przemytowi towarów.

Zmiana na stanowisku delegata brytyjskiego w Syrii.

Ankara, 27 lutego. Rząd brytyjski wystosował do rządu syryjskiego i libańskiego w Bejrucie notę, w której komunikuje, że mianowany na Syrię i Liban delegat brytyjski, generał Spear, jest niezbędny w Londynie, wobec czego nie mogą objąć swej placówki w tych krajach.

W jego miejsce stanowisko to obejmie Sir Hamilton.

Niemcy będą reprezentowane na targach zagranicznych.

Berlin, 27 lutego. Według informacji z miarodajnej strony, Rzesza niemiecka będzie reprezentowana na targach, organizowanych zagranicą w sposób nie odbiegający od dotychczasowego.

Wydane ostatnio zarządzenie, iż targi w Niemczech nie będą się w tym roku odbywały, nie odnosi się więc do reprezentacji Niemiec na targach zagranicznych.

Przywóz i wywóz Finlandji.

Helsinki, 27 lutego. Od roku 1938 poczynił wzrastać udział Niemiec w fińskim handlu zagranicznym. Jak wynika ze statystyki handlu zagranicznego Finlandji, kraj ten importował z Niemiec towary wartości 1.723 w roku 1938, natomiast w roku 1941 kwota ta wzrosła do 4.832 milionów marek fińskich. przywóz z Niemiec w roku 1938 wyniósł 20.1%, w roku 1941 54.3% ogólnego przywozu.

Wartość eksportowej kwoty fińskiej do Niemiec również poważnie się zwiększyła, a mianowicie 1.244 na 2.307 milionów marek fińskich ogólnej kwoty wywozowej. Niemcy partycypują obecnie w fińskim handlu zagranicznym z kwotą 55% w porównaniu 17.5% w roku 1938.

Watykan utrzymuje 60 placówek dyplomatycznych.

Rzym, 27 lutego. Jak wynika z danych nowego rocznika watykańskiego, przy Stolicy Apostolskiej akredytowani są dyplomaty z przedstawicieli 37 państw, natomiast 60 przedstawicieli dyplomatycznych miast Stolica Apostolska utrzymuje zagra-

Rafael Worms aresztowany we Francji.

Vichy, 27 lutego. Francuski minister spraw wewnętrznych Pusheu wydał nakaz aresztowania Żyda Raffaela Wormsa, jednego z współwłaścicieli domu bankowego „Worms”.

Aresztowanie nastąpiło z powodu szeregu zakrojonych spekulacji. Worms przed wojną i podczas wojny kontrolował znaczną część francuskiego przemysłu obuwianego. Ponadto był właścicielem dzienników „Le Petit Bleu” i „Le Cri de Paris”, które w międzyczasie były zmuszone wstrzymać swe wydawnictwa.

Odezwa rumuńskiego prezydium ministrów.

Bukareszt, 27 lutego. Pod hasłem „Ami jedna pięć ziemi nie powinna pozostać bez uprawy” ogłasza rumuńska prasa poranna apel prezydium rady ministrów, wzywający do wzięcia pod uprawę całej, leżącej jeszcze odłogi, ziemi.

Apel nakłada na szkoły i władze obowiązek zajęcia się uprawą każdego kawałka nieuprawionej ziemi w okolicy miast i wsi.

Fiński komunikat wojenny.

Helsinki, 27 lutego. Fiński komunikat wojenny z 25 lutego brzmi:

Działalność bojowa była na wszystkich frontach stosunkowo nieznaczna. Na kilku odcinkach bolszewicy skierowali ogień przeszkadzający na pozycje fińskie, przytem nie uzyskali żadnego skutku. Fińska artyleria, działa polowe i granatniki dzięki celnemu ostrzałowi zniszczyli kilka sowieckich gniazd oporu i bunkrów. W północnej części frontu wschodniego odparto próbę ataku bolszewików w sile kompanji.

W kilku wierszach.

W następstwie wizyty Czangkajszeka w Indiach, rząd Czangkajnga zamianuje swego stałego przedstawiciela na Indje.

Po dymisji urugwajskiego ministra wojny Rolef'tiego, szef sztabu generalnego armji urugwajskiej Pedro Sico wniósł prośbę o dymisję.

W ubiegłą sobotę udała się do Niemiec delegacja tureckich kolei państwowych. Delegacja ta weźmie udział w pertraktacjach z niemieckimi firmami oraz czynnikami rządowymi w sprawie dostaw wagonów kolejowych, szyn i zwrotnia.

Na cześć wielkiego futbolu El Kailarisa wydano w Rzymie wielkie, w którym udział wzięli przedstawiciele włoskiego ministerstwa spraw zagranicznych oraz ambasador japoński Horikiri.

Lord Beaverbrook dokonał w Londynie otwarcia wystawy sowieckich obrazów z frontu i karykatur.

Trzej wpływowi senatorzy Stanów Zjednoczonych zwrócili się z żądaniem wydania odpowiednich rozrządów, mających na celu obronę wybrzeża Stanów Zjednoczonych.

W Serbji powołano do życia organizację grupującą pracowników i pracodawców, a mającą służyć utrzymaniu równowagi społecznej.

Z powodu trudności transportowych, zarząd miejski w Lizbonie uchwalił redukcję oświetlenia ulicznego oraz ograniczenia w zużyciu energii elektrycznej przez ludność cywilną.

Około 2.500 nauczycieli Japończyków uda się w najbliższym czasie na teren Mandżukuo, Chin, Korei, Formozy oraz na Sachalin. Większa liczba nauczycieli japońskich zgłosiła gotowość udania się na teren wysp Filipińskich oraz na półwysp Malajski.

Włoski komisarz dla kolonizacji wewnętrznej został na czas trwania wojny podporządkowany ministrowi korporacji. Równocześnie komisarz dla kolonizacji wewnętrznej Lombroso został mianowany sekretarzem stanu w tem ministerstwie.

Zima się kończy — nadzieje aliantów nie spełniły się

Oredzie Kanclerza Hitlera.

Monachium, 26 lutego. W tradycyjnej formie obchodzone w Monachium rocznicę założenia niemieckiej partii narodowo-socjalistycznej. Najstarsi współpracownicy Führera zebrał się, celem wysłuchania okolicznościowego oredzia założyciela ruchu narodowo-socjalistycznego.

Oredzie to głosi m. in.: „Po raz pierwszy od wielu lat nie mogę osobiście brać udziału w tym uroczystym dniu. Niesposób jednak opuścić głównej meki kwatery właśnie w okresie kończącej się zimy, do której nieprzyjaciele Niemiec przywiązali wszystkie swoje nadzieje. W okresie od czerwca do października 1941 r. armie niemieckie w pochodzie swoim posunęły się przeszło 1000 km w głąb kraju bolszewików, żywiących zamiar ostatecznego zniszczenia nas. Zimy takiej nie było od stu lat. Zaskoczyła

nas już z końcem listopada 1941 r. Śniegi i mrozy zatrzymały wówczas przebiegi zwycięski pochód niemieckich sił zbrojnych. Wobec tego nasi wrogowie spodziewali się, iż będą mogli zgromadzić armie niemieckiej los, jaki spotkał swego czasu Napoleona. Próba ta spotkała się jednak ze zdecydowanym niepowodzeniem. Rozbiła się ona przedewszystkiem dzięki odwadze i gotowości ofiar naszych żołnierzy, którzy ramię przy ramieniu z naszymi sprzymierzeńcami stawiali równie nieugięte czoła mroźnym burzom w miesiącach grudniu, styczniu i lutym, jak poprzednio odnosili swe nieprzemijające zwycięstwa w słonecznym skwarze miesięcy czerwca, lipca, sierpnia i września.

Obecnie, kiedy te najdotkliwsze mrozy załamały się, a na Krymie i na południu Rosji zaczęła się już odwilż, nie mogę opuścić placówki, gdzie czynią się przygotowa-

nia do ostatecznego rozprawienia się i porachunków z tym sprzysiężeniem, które zarówno w gabinetach bankowych Anglii i Ameryki, jak i w podziemiach Kremla zdąża do tego samego celu: wytopienia aryjskich narodów i jednostek.

„Ta wspólnota żydowskiego kapitalizmu i komunizmu nie jest niczym nowym. Żydzi są tym czynnikiem, na który spada odpowiedzialność za losy narodów. Moja przepowiednia zostanie zrealizowana. Dzięki tej wojnie zniszczona będzie nie ludzkość aryjska, lecz wytopiona będzie żydostwo.

„Bez względu na to, co wojna obecna jeszcze z sobą przyniesie; bez względu na to, jak długo będzie jeszcze trwała — ostateczny jej rezultat jest pewny! I dopiero wtedy — po zlikwidowaniu pasożytów — nastanie dla cierpiącego świata długi okres porozumienia narodów, a temsamem prawdziwego pokoju.

Specjalna sesja stałej rady mocarstw paktu trzech.

Berlin, 26 lutego. Pod przewodnictwem ministra spraw zagranicznych von Ribbentropa zebrała się we wtorek w Berlinie na specjalną sesję stała rada mocarstw paktu trzech.

W posiedzeniu wzięli udział jako przedstawiciele rządu włoskiego ambasador Dino Alfieri, jako przedstawiciel rządu japońskiego Hiroshi Ozima. Wraz z przedstawicielami trzech rządów w sesji brali również udział kierownicy szeregu komisji paktu trzech mocarstw.

Amerykanie opuszczają Indie.

Lizbona, 26 lutego. Rząd waszyngtoński, jak donosi „Daily Express“, wrócił się do wszystkich obywateli Stanów Zjednoczonych na terenie Indii brytyjskich z propozycją powrotu do Stanów Zjednoczonych.

Amerykański statek transportowy ma wziąć na pokład ewakuowanych Amerykanów w pewnym, bliżej nieokreślonym porcie indyjskim. — W Wielkiej Brytanii to przewidujące zarządzenie Waszyngtonu wywołało silne wrażenie.

Nowy arcybiskup Canterbury.

Berno, 26 lutego. Następcą dra Langa, jako arcybiskupa Canterbury, a zarazem głową kościoła anglikańskiego, ma zostać, według doniesienia z Londynu, arcybiskup Yorku, dr. Temple.

Następcą dra Temple'a w Yorku zostanie 67-letni biskup Winchesteru, Garbett.

Posel sowiecki dla Kairo.

Rzym, 26 lutego. Na miejsce odwołanego do Londynu dotychczasowego przedstawiciela angielskiego na środkowy Wschód lorda Littletona, nie zostanie powołany inny członek gabinetu angielskiego, natomiast przybędzie tam przedstawiciel Stalina.

Tego rodzaju zmiana na placówkach w Kairo została zapowiedziana w komunikacie angielskiej służby informacyjnej, datowanym ze stolicy Egiptu. Komunikat ten stwierdza, że Związek Sowiecki zamianował swego posła dla Kairo. Posel sowiecki już w najbliższym czasie przybędzie na teren swego nowego urzędowania.

Równocześnie donoszą z Kairo, że tamtejszy konsulat rządu Czangkingu został podniesiony do stopnia poselstwa.

Nowi ochotnicy francuscy do walki z bolszewizmem.

Marsylja, 26 lutego. Zgłoszenia ochotników do francuskiego legionu antybolszewickiego napływają licznie w dalszym ciągu. W Lyonie i Marsylii zestawiono nowy kontyngent, który odesłano już do punktu zbornego ochotników w Wersalu.

Stąd odesłano w międzyczasie dwa dalsze transporty legionu francuskiego do obozu wyszkoleniowego na wschodzie.

Jacques Doriot, przewodniczący Partii Populaire Français, przybył z frontu wschodniego na krótki pobyt do Paryża. Doriot, który w legionie francuskich ochotników piastuje stopień porucznika, został m. in. przyjęty przez przewodniczącego komitetu do walki z bolszewizmem, kardynała Baudrillarta.

Wymieniony książę Kościoła w czasie tej rozmowy podkreślił ponownie doniosłe zadania, jakie spełnia legion francuskich ochotników, biorąc czynny udział w walce przeciw bolszewizmowi w imię nowego porządku europejskiego i kultury chrześcijańskiej. Ponadto por. Doriot był obecny na uroczystym nabożeństwie żałobnym za duszę pierwszego oficera legionu ochotniczego, poległego na froncie wschodnim, porucznika Charlesa Tenailla.

*

Wzrost ekwidetów oszczędnościowych we Francji zaczął się korzystnie w dalszym ciągu w ub. roku. Wysokość wkładek we francuskich kasach oszczędności przekroczyła 3,5 miliardów franków. Cyfra ta świadczy, że pomimo obniżenia stopy procentowej za składowanie oszczędności, dokonanej w listopadzie 1941 r., zaufanie szerokiej sfery w gospodarstwie przyszłości Francji jest niewzruszone.

Falowe ataki powietrzne na Sewastopol.

Uszkodzenie krążownika sowieckiego. — Dalsze walki na froncie wschodnim.

Z Głównej kwatery Wodza, 25 lutego. Natężona komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje:

Na południowym odcinku frontu wschodniego odparte zostały sowieckie ataki przez niemieckie, rumuńskie i węgierskie formacje. Na środkowym i północnym odcinku frontu trwają walki w dalszym ciągu, przechodząc od obrony do ataku. Falowe ataki powietrzne na Sewastopol spowodowały szeroko rozprzestrzenione pożary na terenie miasta i portu. Na wodach twierdzy trafiony został ciężko bombami jeden krążownik sowiecki.

W Afryce północnej obustronna działalność wywiadowa. Niemieckie myśliwce zestrzeliły cztery brytyjskie samoloty.

Na Malcie bomby najcięższego kalibru trafiły stanowiska łodzi podwodnych i lotniska w porcie La Valetta.

Na obszarze morskim dookoła Anglii lotnictwo rozbiło ubiegłej nocy na północ od Cromer brytyjski konwój. Dwa większe okręty handlowe zostały tak ciężko trafione, że należy się liczyć z ich zniszczeniem.

Podczas nalotów pojedynczych brytyjskich bombowców na zatokę Niemiecką nieprzyjaciel stracił ostatniej nocy trzy samoloty.

Sierżant Koeppen, pilot samolotu w pełnej eskadrze myśliwskiej zestrzelił wczorajszego dnia czterech nieprzyjaciół i uzyskał tem samem swoje 72 zwycięstwo powietrzne.

Kto jest zainteresowany w konflikcie niemiecko-tureckim?

Ankara, 26 lutego. Na jednej z ulic stolicy Turcji miał miejsce poważny wybuch pocisku, przyczem znajdujący się opodal mężczyzna uległ śmiertelnemu wypadkowi, rozszarpany siłą materiału wybuchowego. Dotychczas nie udało się zidentyfikować zwłok ofiary nieszczęścia.

W chwili katastrofalnej eksplozji znajdował się opodal miejsca wybuchu ambasador niemiecki w Ankarze W. Papen w towarzystwie swej małżonki.

Wkrótce po wypadku minister spraw zagranicznych republiki tureckiej, Saracoglu, w towarzystwie sekretarza Numana Memencoglu złożył oficjalną wizytę w gmachu ambasady niemieckiej, aby osobiście przekonać się, iż niemieckiemu dyplomacie nie wyrządziła się żadna szkoda.

Czynnik tureckie są mniemania, iż wypadek ten miał na celu podważenie poprawnych stosunków niemiecko-tureckich. W związku z powyższem minister spraw zagran. Saracoglu miał się wyrazić, że rząd turecki nie ścierpi, aby kraj stał się widownią przestępstw politycznych. Niezwłocznie wdrożone zostało energiczne śledztwo i wydano odpowiednie zarządzenia.

Reakcja Berlina.

Berlin, 26 lutego. Eksplozja na jednej z ulic Ankary, która miała miejsce w bezpośrednim pobliżu przechodzącego właśnie ambasadora Papena uważana jest w tutejszych kołach dyplomatycznych jako jawny zamach na przedstawiciela Rzeszy.

W związku z tem wielką uwagę zwrócono na wiadomość z Istanbulu, według której przed kilku dniami w różnych dzielnicach ukazały się ulotki, skierowane przeciwko osi. Policja turecka jako domniemanych sprawców zaareztowała dwóch Anglików, oraz jednego dalszego cudzoziem-

ca, którzy właśnie przebywali w pewnym greckim lokalu klubowym.

Fakt ten komentuje się w Berlinie w ten sposób, iż na terenie całej Turcji podjęto robotę uprawiania oplacani przez Anglię agencji. Zamach na ambasadora Niemiec dowodzi — jak podkreślają w Berlinie — że zamierzano usunąć ambasadora Papena, gdyż dowiedziano się, iż posiada on ważne informacje w sprawie zaprzędania Turcji Stalinowi przez ministra brytyjskiego Edena.

„Nie ulega żadnej wątpliwości — pisze Deutsches Nachrichten Büro — iż sprawców tego zamierzonego morderstwa szukać należy w szeregach agentów GPU i Secret Service. Wiadomo już bowiem powszechnie iż tego rodzaju zbrodnie przygotowane i wykonywane bywają nawet z naruszeniem i pod ochroną eksterytorjalności dyplomatycznej.

Dowodem tego są fakty, które się wydarzyły w niedalekiej przeszłości. I tak przed mniej więcej rokiem w pałacu Pera w Instambule eksplodował bagaż poselstwa brytyjskiego, które bezpośrednio przedtem zmuszone było do opuszczenia Sofji. U konsula brytyjskiego na Krecie znaleziono dynamit, a ponadto cały magazyn broni. Podobny materiał znaleziony został w Serbii, a ostatnim tego rodzaju dowodem jest eksplozja w Tangerze. Tam, jak wiadomo, przed trzema tygodniami uległa eksplozji waliza dyplomatyczna pewnego kurjera brytyjskiego, który niedawno przybył z Gibraltaru. Wybuch nastąpił w chwili załadowania walizy do taksówki.

Zrozumiałą jest rzecza, iż dyplomata tego pokroju co Papen, jest żdźbłem w oku dla Londynu i Moskwy. Zamach ten jednakowoż skierowany jest równocześnie przeciwko Rzeszy niemieckiej. Powody tego są jasne i znane każdemu.

Przemówienia Churchilla i Roosevelta.

Sztokholm, 26 lutego. W angielskiej Izbie Gmin premier angielski Churchill wygłosił mowę na temat obecnej sytuacji wojennej. W wywodach swych, nacechowanych zresztą niespotykanym dotychczas pesymizmem, p. Churchill stwierdził, że przystąpienie Japonii do wojny stworzyło zupełnie nową sytuację.

„Wielka Brytania i całe Imperjum zaangażowane były aż do najdalszych granic swej zdolności do działania i swych możliwości materiałowo-zbrojeniowych obrona przed atakiem niemieckim na Atlantyk. Ponadto ze strony Niemiec groziła możliwość inwazji. Niezależnie od tego Imperjum było zmuszone w pustyni libijskiej chronić Egipt i Kanał Sueski, walcząc przeciwko osi”.

„Straty brytyjskie na morzu — mówił da-

lej Churchill — poniesione od początku wojny, są bardzo ciężkie. W ciągu ostatnich dwóch miesięcy straty naszej floty wzrosły jeszcze bardziej. Nasze flotyle ścigaczy łodzi podwodnych i flotyle amerykańskich lekkich jednostek floty wojennej wszelkiego rodzaju były zatrudnione aż do ostatecznych granic wytrzymałości. Zadaniem ich było bezpieczne sprowadzenie środków żywności, zapewniających wyżynienie Wielkiej Brytanii, oraz transport materiałów wojennych i amunicji, przy pomocy których prowadzimy walkę. Nasze wielkie straty pociągnęły za sobą konieczność skierowania morskich transportów towarowych ze środkami żywności dla wojsk imperialnych, stacjonowanych na Środkowym Wschodzie, dookoła Przylądka Dobrej Nadziei. Więcej jak trzy razy do roku

tylko transporty takie nie mogą się odbyć”.

„W rejonie Oceanu Spokojnego Japończycy posiadają w swych rękach panowanie nad morzami. Zdobyli oni również panowanie w powietrzu, a fakt ten powoduje, iż nasze lotnictwo tylko kosztem wielkich ofiar i trudności może przystąpić do walki o uzyskanie przewagi. W wielu wypadkach nasze siły powietrzne uległy już zniszczeniu na ziemi, zanim jeszcze mogły przystąpić do jakiegokolwiek czynnej akcji. Obrona przeciwpowietrzna w Singapurze była słaba. Nie byliśmy w stanie naszych liczebnie ograniczonych dział przeciwlotniczych rozdzielić na wielkie obszary i liczne wrażliwe punkty Dalekiego Wschodu. W pierwszym rzędzie byliśmy zmuszeni użyć ich do obrony naszych portów i fabryk na terenie samej Anglii oraz naszych pozycji na środkowym wschodzie. Wszystkie te punkty bowiem, podobnie jak i nasza armia są narażone na nieustanne ataki”.

„Gdybym w tych warunkach podjął się przedstawienia naszych nadziei na przyszłość, wówczas także i w tym zakresie mógłbym rozczarować i narazić się na drwinę. Gdybym odmalował obraz obecnej sytuacji w czarnych kolorach, napewno bym się przyczynił do zwiększenia rozczarowania wśród naszych sił zbrojnych, a przeciwnicy nasi zyskaliby przez to jeszcze więcej argumentów do podniesienia się na duchu. Z tego powodu na ten temat nie powiem już nic więcej”.

„Zadania, jakie mamy jeszcze do pokonania, są bardzo uciążliwe i przeciągające się na długi okres czasu. Jeżeli nie odczuwamy zmęczenia, jeżeli nie ustaniemy przedwcześnie w drodze, lub jeżeli nie rozczarujemy naszych aliantów, wówczas będziemy mieli prawo myśleć o przejściu pełnego trosk i rozczarowań okresu czasu, ciesząc się nadzieją na lepszą przyszłość”.

W tym samym prawie czasie prezydent Roosevelt z okazji rocznicy urodzin Waszyngtona przemawiał do obywateli Stanów Zjednoczonych.

„O wielu rzeczach — tak podkreślił prezydent USA w swej mowie — nie wolno mi mówić ze względów nieuniknionej konieczności”.

W dalszym ciągu prezydent Roosevelt oświadczył, że dążeniem mocarstw osi jest rozdzielenie aliantów i odciepienie ich od ich źródeł surowcowych. Japonia posiada korzystną okoliczność w postaci krótszych połączeń pomiędzy swymi bazami a terenami bojowymi.

Z kolei prezydent Roosevelt przeszedł do omówienia poglądów amerykańskich rzeczoznawców wojskowych, przyczem polemizował z nimi, stwierdzając, co następuje: „Gdybyśmy, jak tego żądają z pewnych stron, ścignęli nasze okręty wojenne, nasze samoloty i nasze okręty handlowe na wody amerykańskie i skoncentrowali je wyłącznie do obrony ostatnich szanów, wówczas uniemożliwilibyśmy sobie obronę naszych wielkich źródeł surowcowych, a ponadto nie byłibyśmy w stanie nieść dalszej pomocy wszelkiego rodzaju dla Chin, stanowiących ważny element dla ostatecznej rozprawy z Japonią. Gdybyśmy zaprzestali wysyłania materiałów wojennych do Anglii, Rosji, na morze Śródziemne i do zatoki Perskiej, wówczas dopomogliśmy nieprzyjacielowi do zawiązania Syrii, Iraku, Iranu, Egiptu, Kanałem Suezkim oraz całą pustynią od Afryki północnej do Afryki zachodniej. Gdybyśmy zechcieli trzymać się naiwnej polityki i zrezygnowali z obrony północno-atlantycznych linii dowozu zaopatrzenia do Anglii i Rosji, wówczas spowodowalibyśmy skurczenie się rosyjskiej ofensywy, a równocześnie pozbawilibyśmy Anglię większej części jej dowozu środków żywności i materiałów wojennych”.

W końcu swej mowy Roosevelt wyraził nadzieję, że wojnę przeciwko Japonii uda się wygrać przy zastosowaniu procesu wyczerpania i dodał, że społeczeństwo Stanów Zjednoczonych musi wyteżyć wszystkie siły, ponieważ jeszcze nigdy dotychczas nie dysponowano tak krótkim czasem do spełnienia wielkich zadań, jakie powinny być wykonane.

Wiadomości lokalne.

LUTY
28
Sobota

Dziś: Such. Teofila
Jutro: Sucha Albina

Dziś obowiązuje zaciemnienie od g. 19.25 do 6.35

Służba telefoniczna z Serbią.

Kraków, 27 lutego. Obecnie została podjęta Publiczna Służba Telefoniczna między Gen. Gub. a Serbią. Tymczasowo dopuszczone są zwykłe prywatne i urzędowe rozmowy, pilne prywatne i urzędowe rozmowy, rozmowy miesięczne, rozmowy V, rozmowy XP, w obrębie dorecznej, rozmowy na zamówienia godzinne i rozmowy o danych meteorologicznych.

Należytość za jedną zwykłą 3-minutową rozmowę wynosi 14.20 zł. W okresie zmniejszonego natężenia rozmów (godziny 19—8) pobierane będzie tylko 2/3 należytości.

ZDERZENIE SAMOCHODU Z WOZEM. Na szosie Wolbórz—Tomaszów Maz. samochód ciężarowy należał na furmankę chłopca, poważona przez młodzieńca woźnicę, 16-letniego Wincentego Barana z Opoczna. Skutkiem zderzenia furmanka odrzucona została po przydrożnego rowu, chłopiec zaś upadł na bruk, doznając silnych ogólnych potłuceń. W szoferce auta zostały strzaskane szyby, a odłamki skaleczyły kierowcę w rękę. Wina za wypadek ponosi młodociany woźnica, który jednak nieprawidłową stroną jeździł. Na sygnał ostrzegawczy skręcił gwałtownie w bok i wpadł z wozem pod samochód.

Deszcz, grad czy pogoda?

Kielce, 28 lutego (bal). Wychodząc na miasto zastanawiamy się, czy wziąć parasol czy pozostawić go w domu? Najlepszym sprawdzeniem pogody są chmury, o których słów kilka powiemy.

Otóż rozróżniamy kilkanaście różnych postaci chmur, między innymi: chmury kłębiaste zw. Cumulus, o ciężkich warstwach i nieokrąglonych grzbietach. Są to chmury koloru czysto białego, a w porze letniej zjawiają się na wysokości około 1700 mtr., natomiast w zimie — 1300 m. Podobne do chmur kłębiastych są chmury sprawające deszcz, a zwane Nimbus, których barwa jest ciemno-szara. Jeżeli wyjrzymy przez okno, a na nieboskłon zobaczymy ciemnoszare chmurki, to znak, że zanoszą się na deszcz i bezapelacyjnie pamiętać trzeba o parasolu.

Chmury Cirro-Culmus odróżniamy po barwie białej. Chmury te układają się w kilka rzędów (baranki), a zwane są także kłębiasto-pierzastymi. Podobnymi chmurami do Cirri-Culmus są Alto-Culmus, koloru stalowego, ale są od poprzednich dużo większe. W porze letniej chmury te unoszą się na 3—5000 m.

Chmury pierzaste zw. Cirrus zapowiadają wiatr, a utworzone są z maleńkich kryształków lodu. Chmury te są bardzo delikatne, upodobnione do pierza lub welny czesanej, koloru białego. Obłoczki te, nieraz proste, a często kędzierzawe, występują na wysokości do 11 tysięcy metrów.

Inną odmianą chmur są chmury pierzasto-warstwowe zw. Cirro-Stratus. Pokrywają one białą zasłoną całe niebo i wrożą niepogodę. Chmury przepływające nisko nad ziemią, a zwane Stratus (chmury warstwowe) są tego samego pochodzenia co i mgły.

Poza wymienionymi w częstych wypadkach spotyka się Cumulo-Nimbus, które są bardzo ciemne, a składają się z kłębow chmur jednych nad drugimi. Są to chmury zapowiadające burzę, a deszcz spada z nich strumieniami. Chmury o warstwach z sobą połączonych, nazwane Strato-Culmus przynoszą jak poprzednie, burze deszczowe oraz grad.

Po raz drugi na kartki.

Kielce, 28 lutego. (bal) Sklepy dopuszczone do sprzedaży artykułów kontyngentowych w Kielcach wydają po raz drugi na kartki lutowe po 120 g miodu sztucznego oraz 250 g maki.

Na kartki dziecięce — 500 g makaronu. Przy rejestracji kart na miesiąc marzec sklepy wydają po 1 pudełku zapalek na karte.

Konieczność ubezpieczenia strażaków

(Zet) Kielce, 27 lutego. Aczkolwiek obowiązują przepisy ubezpieczenia strażaków czynnych od nieszczęśliwych wypadków, nie wszyscy jednak strażacy są ubezpieczeni i odnośnie zarządy straży, względnie komendanci, mało na ten fakt zwracają uwagi.

Opłata ubezpieczeniowa w kasie strażackiej wynosi zaledwie zł. 1.50 na rok, a rodzina strażaka na wypadek jego śmierci w czasie akcji ratowniczej lub śmierci, będącej następstwem tej akcji, otrzymuje wysokie odszkodowanie, które zabezpiecza jej byt na przyszłość.

Ostatnio P. Z. U. W. wypłacił rodzinie strażaka, Adama Malickiego, w Obiechowie, gminy Słupia sumę zł. 5.600, oraz rodzinie strażaka Jana Michalskiego w Wodzisławiu zł. 5.000 za śmiertelne wypadki obydwóch w związku z ich niebezpieczną służbą strażacką.

Te dwa przykłady mówią same za siebie. A więc nie powinno być strażaka, któryby nie był ubezpieczony w kasie strażackiej.

Obława na brudasów.

(Zet) Jędrzejów, 27 lutego. Jędrzejów, jak każde miasto, jest pewnego rodzaju odskocznią dla ludzi, którzy czują wstyd do pracy i żebranią chcieliby utrzymać się na powierzchni życia. Codziennie, a szczególnie w dni targowe przybywa ich sporo z okolicznych wiosek, przyczem ludzie ci są brudni i zawszeni, roznosząc zarazki chorób zaraźliwych.

Przed kilkoma dniami z polecenia władz policja miejscowa zatrzymała na ulicach Jędrzejowa kilkunastu osobników, których poddano dezynfekcji oraz odwoszeniu przez kąpiel i ostrzyżenie.

(bal) SKAZANO NOTORYCZNA ZŁODZIEJKĘ. Przed sądem grodzkim w Bodzentynie stanęła swego czasu 31-letnia Helena Gluchowa, oskarżona o kilkakrotne kradzieże. — Sąd rozpoznawszy „sprawki” Gluchowej skazał ją na rok więzienia. — Złodziejka wedrowała od wsi do wsi i zabierała co jej wpadło pod rękę. Pewnego dnia złodziejka przybyła w celu schronienia się przed deszczem do zagrody rolnika Franciszka Pomorskiego, mieszkańca wsi Wzdół Rządowy, gm. Bodzentyn. Gospodarz chętnie przyjął Gluchową do mieszkania, ale jak się później okazało, bardzo się „awiodł”, bo „podróżna” skradła mu zupełnie nowe, świąteczne buty. Oskarżona skradła pozmie 10 m. płótna samodzielnego, a także ma na sumieniu wiele innych podobnych kradzieży. — Policja po przeprowadzeniu rewizji u Gluchowej znalazła wiele różnych przedmiotów pochodzących z notorycznych kradzieży. Oskarżona uważała, że wyrok roku więzienia jest zbyt ciężki, odwołała się do sądu okręgowego w Kielcach, gdzie wyrok I instancji został zatwierdzony.

Zwalczanie tyfusu plamistego według nowoczesnych metod.

Uruchomienie instytutu szczepionek we Lwowie.

Kraków, 27 lutego. Oddział zdrowia w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa opracował plan dla zwalczania tyfusu plamistego, a realizacja tego planu ma być natychmiast rozpoczęta. Rząd Generalnego Gubernatorstwa odda do dyspozycji znaczne środki dla zwalczania tej epidemii, wywołanej warunkami wojennymi.

Prezydent wydziału zdrowia w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa, dr. Walbaum, w referacie, wygłoszonym wobec przedstawicieli prasy, zajął się przyczynami powstania tyfusu plamistego oraz środkami, które należy stosować, celem zwalczania tej choroby. Już w czasach normalnych procentowość zachorowań na tyfus plamisty była we wschodnich okolicach Europy najwyższą. W czasie wojny choroba ta trafia się coraz częściej. Władze wydały w ciągu ostatnich dwóch lat cały szereg zarządzeń, aby zapobiec szerzeniu się tyfusu plamistego. W niektórych wypadkach udało się ograniczyć epidemję do jej ogniska.

Niemalą rolę przy przenoszeniu tej choroby odgrywa niechlujstwo i przenoszący tyfus plamisty wesz ubraniowa. Z tego powodu ludność wszystkich dystryktów jest raz po raz ostrzegana przed niechlujnymi ludźmi oraz nawoływana do zachowywania czystości. Utworzenie wydzielonych żydowskich dzielnic mieszkaniowych należy w głównej mierze przypisać temu, że żydzi odgrywają wcale niemałą rolę przy szerzeniu tyfusu plamistego. W wielu miejscowościach Generalnego Gubernatorstwa powołano już do życia zakłady dla odwaszania, lecz ich liczba, jak wynika z zestawień, jest jeszcze zbyt nieznaczna tak, iż miarodajne placówki widziały się zmuszone do zgłoszenia wniosku o stworzenie dalszych tego rodzaju zakładów dla odwaszania. Dr. Walbaum wskazał na to, że mają być zorganizowane specjalne dni prania w takich miejscowościach, w których procent niechlujnych ludzi jest zbyt wysoki.

Tyfus plamisty jest chorobą, wynikającą z brudu, a przez zwalczanie brudu i niechlujstwa zwalcza się równocześnie samą chorobę. W roku bieżącym liczba zakładów dla odwaszania ma być wydatnie jeszcze zwiększona.

W referacie wspomniano o utworzeniu nowego

zakładu szczepionek we Lwowie, który ma być największym na świecie. W zakładzie tym ma być sporządzona szczepionka przeciwko tyfusowi plamistemu według nowej metody. Dotychczasowa metoda, przy której było się zdaniem wyłącznie na zakażone wszy ubraniowe, okazała się nie tylko zbyt kosztowną, ale także i zbyt skomplikowaną i zbyt długotrwałą. Przy nowej metodzie fabrykacji serum preparowane jest bakteriami żółtko jaja kurzego i na tej drodze uzyskuje się serum. Jest to metoda, która jest istotnie prostszą i wydawniejszą, niż dawna. Lwowski zakład szczepionek zawdzięcza swoje powstanie niemieckim zakładom Behringa i firmie „IG Farbenindustrie”. Szczepionka przeciwko tyfusowi plamistemu była dotychczas sporządzana tylko w Warszawie, we wzorowo urządzonej Państwowym Instytucie Higieny.

Uproszczeniem pozatem zostało także postępowanie przy stwierdzaniu choroby. Diagnoza może być obecnie postawiona w ciągu 10 minut, podczas gdy dawniej lekarz dopiero po 48 godzinach mógł stwierdzić, czy podejrzana o tyfus plamisty osoba jest faktycznie chora na tyfus plamisty.

Prezydent dr. Walbaum zajął następnie stanowisko wobec problemu zwalczania wszystkich pozostałych chorób zakaźnych. W tym zakresie wydano jedynie zarządzenia zapobiegawcze, ponieważ okazało się, że ilość pozostałych chorób zakaźnych jest nieznaczna i nie stanowi żadnego bezpośredniego niebezpieczeństwa dla szerszych warstw ludności. Aby zapobiec nagminnemu szerzeniu się tyfusu, przeprowadzono w rozmaitych częściach Generalnego Gubernatorstwa szczepienia w wielkim stylu.

Często natomiast występuje w Generalnym Gubernatorstwie egipskie zapalenie oczu, choroba, która zachodziła szczególnie często w dawnej Polsce. Także i w tym wypadku chodzi o chorobę, wynikającą z brudu. Specjalne kolumny sanitarne, które jeżdżą od wsi do wsi, przejeżdżają nad sobą opiekowanie się wypadkami zapadnięcia na trachomę. W Generalnym Gubernatorstwie istnieje narażenie jeden zakład leczniczy dla chorych na trachomę, ale planowanym jest założenie drugiego tego rodzaju zakładu.

Z działalności PKO w Jędrzejowie

(Zet) Jędrzejów, 27 lutego. Działalność Polskiego Komitetu Opiekunczego w Jędrzejowie w miesiącu ubiegłym, w dalszym ciągu nastawiona była na udzielanie pomocy podopiecznym (9400 osób) i ratowaniu dzieci w t. zw. „Punktach Żywności Dzieci”.

Do istniejących na terenie powiatu pięciu Punktów, przybył nowo utworzony Punkt w Sędziszowie, dożywający 150 dzieci. Delegatury otrzymały dla podopiecznych żywność, względnie odzież z darów amerykańskich. Środki finansowe, jako dotacje otrzymały delegatury, Punkty Żywności Dzieci, Ogródki dziecięce i kuchnia ludowa w Jędrzejowie, która wydaje coraz więcej posiłków dla niezmierzonych; nadto wydano zapomogi dla osób prywatnych naj-

wiej potrzebujących; na zakup towarów itd.

Dochody łącznie z dotacjami władz (złoty 6.630.—) i R. G. O. (zł. 12.000.—) wynosiły w ubiegłym miesiącu zł. 27.670.—. Dla rozwinięcia akcji potrzebna jest co najmniej suma 15.000.— zł. w gotówce, oraz przydziały artykułów żywnościowych, — przydział co najmniej 400 mtr. sześć. drzewa opałowego, dalszych przydziałów rozwoju witaminy B dla dzieci, a przede wszystkim bielizny.

Sekcja Kredytu Bezprocentowego przy P. K. O. rozpoczęła już swoją działalność, rzucając nadzieję ulżenia doli wielu drobnym kupcom i rzemieślnikom z pośród przesiedlonych.

Z kroniki policyjnej.

Kielce, 28 lutego (bal). Na szkodę Antoniego Adamczyka, zamieszkałego na Szydłowiek pod Kielcami, skradziono z piwnicy 3 metry ziemniaków. — Stanisława Makowicz z Kielc, ul. Ugorowa 85 doniosła o kradzieży złotej broszki z brylantami i szafirem, złotego krzyżyka, 2 i pół metra materiału na sukienkę, dwóch kart na kupno obuwia oraz 370 zł. w gotówce. Makowiczowa oblicza stratę skradzionych przedmiotów na 1.100 zł. — Zapomocą dobrego klucza złodziej wtargnął do mieszkania Ireny Kwaśniewskiej, mieszkanki Kielc, ul.

Piotrkowska 43 i skradli zapasy żywnościowe, między innymi: 20 kg maki pszennej, 10 kg. kaszy jęczmiennej i bochenek chleba. Złodziej zabrał jednocześnie 3 kg. mydła oraz 200 zł. gotówki. — Irene Chłopek, Kielce, Czarnowska 11, skradziono z mieszkania złoty zegarek z pozłacaną bransoletką, parę bucików dziecięcych oraz dywan kossowski. — Po oderwaniu kłódki dostali się nieznani złodzieje do komórki Jana Grosieckiego, zamieszkałego w Kielcach, ul. Piotrkowska 91 i skradli stamtąd 4 króliki oraz rower męski. — Aleksander Mazur z Kielc, ul. Kwiatowa 10, zameldował policji, że gdy wychodził z fabryki wy-

ciągnięto mu z kieszeni 20 zł. — Mieszkaniec wsi Dąbrowa, pow. kieleckiego, Marji Salwie skradziono z piwnicy 200 kg. ziemniaków. — Do chlewa Józefa Maciejczyka ze wsi Promnik, gm. Piekoszów, pow. kieleckiego, dostał się złodziej i skradł 3 kaczki i 3 króliki. — W czasie nieobecności domowników z niezamkniętego mieszkania Marji Ciosek, Kielce, ul. Batorego 28, skradziono torebkę z dowodami osobistymi oraz 8 zł. gotówki. — W czasie podróży z Krakowa do Kielc z kieszeni kurtki wyciągnięto Stanisławowi Długoszowi portfel zawierający 160 zł. gotówki oraz różne dokumenty. — Władysław Kotwica z Bliżyna doniósł policji, że przy przewożeniu towaru z Kielc do Bliżyna, z wagonu towarowego, bez uszkodzenia plomby, skradziono 150 kg. mydła. — Z placu tartaku państwowego w Zagnańsku złodzieje skradli różne narzędzia jak klucze, śrubokręty i t. p. na sumę 100 zł.

(bal) „HURA! ZOSTAŁEM OJCEM”. — Kino „Park” w Kielcach wyświetla od piątku, dnia 27 lutego br. doskonałą komedję pt. „Hura! Zostałem ojcem”. Nad program idzie, jak zwykle, tygodnik aktualności z kraju i zagranicy.

(bal) DWA LATA WIEZIENIA ZA KRADZIEŻE. Na wokandzie wydziału odwoławczego sądu okręgowego w Kielcach toczyła się sprawa złodziejki Tauby Boreczuch z Chęcin. Żydówka zajmowała się zawodowo złodziejstwem, a w akcie oskarżenia zarzuca się Boreczuchowej 7 ostatnich popełnionych kradzieży na bardzo wysoką sumę. Na rozprawie apelacyjnej udowodniono złodziejce wszystkie kradzieże i wyrok I instancji opiewający na 2 lata więzienia zatwierdzono oraz postanowiono żydówkę po odbyciu kary umieścić w zakładzie dla nieoprawnych.

(bal) WZIAŁ 1.600 ZŁ. I ZGINĄŁ. Z domu rodziców przy ul. Bodzentynskiej 133, wydalili się 22 lutego 1942 r. 17-letni Lech Wójciech Krysiak, zabierając jednocześnie 1.600 zł. gotówki. Krysiak do dnia dzisiejszego nie wrócił.

W celu odnalezienia zaginionego chłopca podajemy jego rysopis: wzrost 1.55 m, szczupły, twarz pociągła, cera śniada, oczy ciemne, włosy ciemno-blond zaczesane do góry.

Zaginiony ubrany był w ciemno-popielatą marynarkę, czarne spodnie, granatową burkę, czapkę cyklistówkę oraz brązowe trzewiki. — Osoby, które widziały gdzieś chłopca, proszone są zawiadomić posterunek policji kryminalnej.

(Zet) SKAZANIE SPÓŁKI ZŁODZIEJSKIEJ. Sąd grodzki w Miechowie skazał mieszkańców wsi Wierchowiska — gminy Szreniawa (powiat Miechów) Józefa Knapa na łączną karę rok więzienia i Wincentego Majewskiego również na łączną karę 10 miesięcy więzienia. Złodzieje ci dokonali w Wierchowisku i okolicznych wioskach szeregu kradzieży, między innymi wieprzka i zboże. W jednym wypadku złodzieje ci usiłowali okraść ks. proboszcza w Porębie Górnej (gminy Szreniawa), lecz zostali spłoszeni. Knap jest zawodowym złodziejem i był już karany za różne kradzieże pięciokrotnie.

(bal) ZATRZYMANO ZŁODZIEJA KROWY. W nocy na 22 lutego br. do niezamkniętej obory Władysława Kowalskiego, we wsi Kowale, gm. Dyminy, pow. kieleckiego dostał się złodziej i wyprowadził stamtąd jałówkę, której wartość według poszkodowanego wynosi 500 zł. — Policja wszczęła dochodzenie, na podstawie którego zatrzymany został Stefan Dymiński z Kielc Zielone Pastwisko 22. U zatrzymanego znaleziono część mięsa z zabitej jałówki, które zakwestionowano.

(Zet) TRZY NAPADY RABUNKOWE. Banda, składająca się z 6-ciu uzbrojonych sprawców, dokonała późno wieczorem trzech napadów rabunkowych na terenie gminy Chlewiska w powiecie koneckim, mianowicie na mieszkanie Marji Grzebowicz i Walentego Stonia we wsi Nadolna, przyczem pierwszej zrabowano różną garderobę męską i damską ogólnej wartości około 8.000 złotych, a drugiemu garderobę, oraz 30 bochenków chleba ogólnej wartości 800 złotych. — Ci sami sprawcy udali się następnie do sąsiedniej wsi Ostalówek, gminy Chlewiska, gdzie z mieszkania Piotra Pieniackiego zrabowali różną garderobę męską i damską, wartości 4.000 złotych.

(Zet) BRACIA ZAWODOWYMI ZŁODZIEJAMI. Na terenie gminy Nawarzyce w powiecie jędrzejowskim dokonano w roku ubiegłym kradzieży uprzejmy wartości 3.000 złotych właścicielowi majątku Przezwoły, Piotrowi Sowińskiemu; większej ilości desek Ignacemu Lechowi w Niegosławicach i wiele innych w okolicy. Złodzieje dość długo byli nieuchwytni, dopiero ostatnia kradzież 150 kg. grochu ze spięcherza majątku w Niegosławicach, ujawniła sprawców nie tylko tej kradzieży, ale i poprzednich. Są to Jan i Wincenty bracia Piórkowscy z Niegosławic, trudniący się zawodowo kradzieżami od dłuższego czasu. Zostali oni zaarrestowani i odesłani do więzienia kieleckiego.

(Zet) 9-CIO MORGOWY GOSPODARZ ZŁODZIEJEM. Sąd Grodzki w Jędrzejowie skazał na pół roku więzienia i 20 zł. opłaty sądowej 9-cio morgowego gospodarza z Sudoła, gminy Przysław (powiat Jędrzejów), Kazimierza Walerona za kradzież 3 kg. kaszy jęczmiennej nauczyciela p. Franciszce Kmiecównie w czasie przewożenia jej rzeczy furmanką.

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE
OBWIESZCZENIE
Farmaceutycznych Instytutów we Lwowie.
Przy farmaceutycznych Instytutach we Lwowie rozpoczynają się wykłady dla niemieckich arytyczków w polowie kwietnia br. Ubiegający się, którzy chcą dalej studiować, winni składać podania listem poleconym do 20 marca 1942 r. pod adresem tych Instytutów
Lemberg, Głowiński 7.
Jako załączniki należy przesyłać:
1) własnoręcznie napisany życiorys w języku niemieckim,
2) metryka urodzenia,
3) dowód dotychczasowych studiów, względnie dotychczas złożonych egzaminów,
4) świadectwo zdrowia wystawione w języku niemieckim przez lekarza urzędowego,
5) zaświadczenie niemieckiej wystawione przez niemiecką policję kompetentną dla danego miejsca zamieszkania,
6) zaświadczenie w miejsce przysięgi o pochodzeniu arytyckim,
7) cztery fotografie formatu paszportowego.
Der Direktor
der pharmazeutischen Institute Lemberg.
Koniec Obwieszczeń Urzędowych

Uniwersalny klej w paście
»WARTA«
Warszawa, ulica Hoża 16
Telefon 913-84
niezastąpiony dla malarzy, tapetarzy, oraz do wszelkiego rodzaju prac wchodzących w zakres papiernictwa
Wystrzegać się nieudolnych naśladownictw.

Mieble stolarskie i krzesła gięte, listwy do oprawy obrazów, naczyń emali, alum., i t. m. Szkło, fajana, ceramika, sztaluga, nakrycia stołowe, plat Karbid, po leca po cenach konkurencyjnych. ST. LIPKA Jędrzejów, Główna (pod klaszt.) 127. tel. 92. 19

Tańszy
jest „NOWY CZAS”
w prenumeracie miesięcznej,
bo wynosi tylko złotych 2.40